

NORDRE VESTFOLD TINGRETT

Dok 2

Barne-, Likestillings og Inkluderingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
12/6734

Vår referanse
12-193712ADM-NOVE

Dato
30.11.2012

Vi viser til høringsnotat med forslag til endringer av barneloven. Frist for uttalelse er satt til 1. desember d.å.

Nordre Vestfold tingrett har følgende kommentarer:

Ad forslag til ny § 63 b i domstolsloven

Vi stiller oss positive til at en meldeplikt for dommere lovreguleres, noe vi antar vil ha spesiell stor betydning i saker hvor det foreligger holdepunkter for overgrep mot barn eller andre former for alvorlig omsorgssvikt. Dette har vært et forsømt område i mange år, og en lovregulering vil gjøre det enklere for dommere å videreformidle sin bekymring, til beste for de barna det gjelder. Ved at en plikt – og ikke bare en adgang – til varsling lovfestes, er det grunn til å tro at flere tilfeller av overgrep og alvorlig omsorgssvikt når barneverntjenestens kunnskap. Og som departementet helt riktig påpeker, strekker behovet for varsling seg utover barnerettsfeltet, hvoretter det kan være hensiktsmessig å generalisere varslingsplikten i en særskilt bestemmelse i domstolsloven.

Ad foreslåtte endringer i barneloven

Etter vårt syn bærer deler av høringsnotatet ellers preg av en teoretisk tilnærming til et område hvor det er særdeles verdifullt med et erfaringsgrunnlag fra det praktiske liv. Flere av forslagene virker i

Postadresse
Postboks 65, 3191 Horten

Sentralbord
33030670

Saksbehandler
Helga Staff

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974728575

Kontoradresse
Sollistrandsveien 12, 3187 Horten

Telefaks
33030690

Telefon
33030673

Ekspedisjonstid
0800 - 1500

Internett/E-post
www.domstol.no
nordre-vestfold.tingrett@domstol.no

denne konteksten lite gjennomtenkte. Og på et punkt er det fremmet et forslag som i sin ytterste konsekvens vil kunne være direkte truende mot barnets behov for i mest mulig grad å skjermes fra konflikten mellom foreldrene.

§ 31

Vi sikter til forslaget om at barn under syv år skal høres dersom det er i stand til å danne seg egne synspunkter. Etter vårt syn er dette et skritt i feil retning. Det kan tvert imot reises spørsmål om denne aldersgrensen bør utgå, parallelt med en presisering i loven om at samtale med barnet kun skal finne sted dersom det ikke er til skade for det. Dette vil være i tråd med lovreguleringen i de nordiske naboland, og vil også ligge tettere opp til det standpunkt barnekomiteen har forfektet om å unngå aldersgrenser. Et grunnleggende prinsipp er ikke bare barnets rett til å komme til orde i slike saker, men også dets rett til beskyttelse fra opprivende konflikter mellom foreldrene. Det er forbausende at dette siste hensynet knapt er nevnt i departementets vurderinger.

Når det gjelder spørsmålet om *hva* barnet skal få uttale seg om, burde det etter vårt syn være unødvendig å presisere at dette også gjelder spørsmål knyttet til samvær med den av foreldrene barnet ikke skal bo fast hos. Ut fra de funn som er gjort i en undersøkelse foretatt av Institutt for offentlig rett og Institutt for samfunnsforskning, er det imidlertid grunn til å tro at domstolen i noen grad forsømmer seg på dette punktet. En presisering om at barnets uttalerett også gjelder for samvær, kan derfor være på sin plass. Langt mer skeptiske er vi til en inkludering av spørsmålet om foreldreansvaret. Vår erfaring er at de færreste av de foreldrene vi møter i retten, skjønner hva foreldreansvaret innebærer. Da kan det ikke forventes at barna deres vil ha forutsetninger for å forstå dette, langt mindre ha noen gjennomtenkte synspunkter om det.

I utgangspunktet stiller vi oss positive til at det etableres en plikt for dommeren til å påse at barnet informeres om utfallet av saken, og da i de sakene hvor barnet på forhånd har uttalt seg. Igjen er det imidlertid grunn til å poengtere at dette må skje på en mest mulig skånsom måte, slik at barnet ikke i unødig grad eksponeres for konflikten mellom foreldrene. I mange tilfeller vil antagelig det beste for barnet være at det ikke finner sted noen samtale med dommeren eller den sakkyndige i etterkant av rettsavgjørelsen. I den grad departementet går videre med dette lovforslaget, bør det derfor inn et tillegg om at en orientering fra dommeren eller den han utpeker, kun skal skje når det ikke er til skade for barnet.

Kort oppsummert bør flere av de foreslåtte tilleggene til barneloven § 31 utelates og/eller nyanseres. Annet ledd kunne for eksempel lyde slik:

Om det ikke er til skade for barnet, skal barn som er i stand til å danne seg egne synspunkt få informasjon og høve til å seie si mening før det vært teke avgjerd om personlege tilhøve for barnet, mellom anna i sak om kven av foreldra det skal bu hos og i sak om samvær med den andre av foreldra. Når barnet er fylt 12 år, skal det leggjast stor vekt på kva barnet meiner.

Til de øvrige forslag til lovendringer nevner vi kort:

Ny § 35 a

Vi stiller oss skeptiske til å inkludere spørsmål om tap av samværsrett og foreldreansvar i behandlingen av en straffesak. Disse sakene kan nok ha noen fellespunkter, men er ellers – både i

sak, prosess og partskonstellasjoner – så forskjellige at en fellesbehandling etter all sannsynlighet vil falle uheldig ut.

§ 43

Ved første øyekast kan det virke fornuftig å lovfeste bostedsforelderens rett til å nekte samvær når dette er nødvendig for å hindre at barnet utsettes for vold eller andre overgrep. På den annen side vil en slik lovfesting lett kunne misbrukes i de tilfeller hvor det ikke foreligger noen reell fare for vold eller andre overgrep. Etter vår oppfatning er det mer fornuftig å videreføre dagens rettstilstand, hvor en bostedsforelder har rett til å nekte samvær under de betingelser som nevnt ovenfor – med grunnlag i ulovfestede nødrettsbetraktninger.

Ny § 58 a

Derimot er det større grunn til å se nærmere på forslaget om å la barneverntjenesten opptre som partshjelper i saker etter barneloven. I slike saker oppstår det ikke sjelden under prosessen behov for dialog med barneverntjenesten, noe en slik nyvinning vil kunne legge bedre til rette for.

§ 50

En lovbestemt opphevelse av barneverntjenestens taushetsplikt ved formidling av opplysninger til domstolen i saker etter barneloven vil innebære en forenkling av reglene om domstolens tilgang til barneverntjenestens informasjon, og hilses velkommen.

§ 60

Forslaget om en utvidelse av barnelovens bestemmelser om midlertidige avgjørelser reflekterer etter vårt syn en uheldig sammenblanding av ansvarsfelter. I saker etter barneloven tar dommeren stilling til om det skal treffes en midlertidig avgjørelse i sivilrettslige konflikter mellom foreldrene før sakene avgjøres permanent. Forslaget om at retten i alle tilfeller – når en av partene krever det – skal treffe en midlertidig avgjørelse der det er risiko for vold eller andre overgrep, knytter seg til et område som i dag ivaretas av barneverntjenesten. Etter vårt syn bør partene i akutte tilfeller fortsatt være henvist til barneverntjenesten, som har rettslige instrumenter å spille på for umiddelbare aksjoner.

Nordre Vestfold tingrett

Øistein Wegner Fagernes
Tingrettsdommer

Stig Viken
Sorenskriver